

Nestala naselja u južnoj Istri od kasnog srednjovjekovlja do prve polovice XVI. stoljeća (pokušaj ubiciranja)

Jovanović, Lukas

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:842792>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**



Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)



Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Filozofski fakultet

Odsjek za povijest

LUKAS JOVANOVIĆ

**NESTALA NASELJA U JUŽNOJ ISTRI OD KASNOGA SREDNJOVJEKOVLJA DO
PRVE POLOVICE XVI. STOLJEĆA (POKUŠAJ UBICIRANJA)**

Završni rad

Pula, 2016

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Filozofski fakultet

Odsjek za povijest

LUKAS JOVANOVIĆ

**NESTALA NASELJA U JUŽNOJ ISTRI OD KASNOGA SREDNJOVJEKOVLJA DO
PRVE POLOVICE XVI. STOLJEĆA (POKUŠAJ UBICIRANJA)**

Završni rad

JMBAG: 0303014401, redoviti student

Studijski smjer: Povijest

Predmet: Svakodnevnica Europe: stanovanje, hrana i odijevanje (XVII. – XVIII. St.)

Znanstveno područje: Humanističke znanosti

Znanstveno polje: Povijest

Znanstvena grana: Hrvatska povijest u ranom novom vijeku

Mentor: professor emeritus Miroslav Bertoša

Pula, rujan, 2016

SADRŽAJ

| | | |
|--------|--|----|
| I | UVOD | 6 |
| II | ČINITELJI DEPOPULACIJE I UZROCI OPUSTOŠENJA NASELJA | 8 |
| II. 1 | EPIDEMIJE KUGE | 8 |
| II. 2 | MALARIJA | 9 |
| II. 3 | RAT IZMEĐU VENECIJE I AUSTRIJE | 9 |
| II. 4 | USKOČKI RAT | 10 |
| II. 5 | KLIMA | 10 |
| III | TOPONIMI TIPA AN – ANA | 12 |
| IV | FENOMEN OPUSTJELIH NASELJA | 14 |
| V | DELL' OCINA MAPA | 16 |
| VI | STANONIŠTVO OPUSTJELIH SELA | 18 |
| VII | POKUŠAJ UBICIRANJA | 19 |
| VIII | KARTE UBICIRANIH NASELJA | 63 |
| IX | ZAKLJUČAK | 65 |
| X | POPIS LITERATURE | 66 |
| X. 1 | ZBIRKE ZEMLJOVIDA | 67 |
| XI | INFORMATORI | 68 |
| XII | PRILOZI | 69 |
| XII. 1 | FOTOGRAFIJE | 69 |
| XII. 2 | TLOCRTI | 85 |

| | | |
|------|---------|----|
| XIII | SAŽETAK | 86 |
| XIV | SUMMARY | 87 |

I. UVOD

Ovaj završni rad posvećen je pokušaju ubiciranja nestalih naselja na području južne Istre. Navedeno razdoblje od kasnoga srednjovjekovlja do prve polovice XVI. stoljeća vrijeme je u kojemu brojna naselja, kao što ćemo vidjeti, zbog raznih uzroka propadaju i bivaju opustošena. Iako je uzet ovakav vremenski okvir valjalo bi napomenuti da veliki broj naselja nastaje u antičko doba dok je kod nekih zabilježen i kontinuitet naseljenosti od prapovijesti.

Prostorni okvir područja južne Istre uzet je s razlogom jer je ovaj fenomen opustjelih sela u najvećoj mjeri pogodio ovaj prostor. Osim toga, za prostor Južne Istre postoje i izvori iz kojih se dade analizirati ovaj fenomen.

Nakon uvodnog djela rada slijedi poglavlje u kojem su izneseni uzroci opustošenja, iako napominjem da su uzroci koji su navedeni općeniti, točne uzroke propadanja pojedinog naselja moguće je iznijeti jedino nakon temeljite studije svakog napuštenog sela. U ovome slučaju detaljna analiza je nemoguća zbog nedostatka izvora, o uzrocima propadanja svakog naselja. Ipak navedeni uzroci, iako općeniti, potrebni su kako bi pružili potpuniju sliku i kako bi se dobiveni podaci mogli smjestiti u određeni kontekst.

Slijedi kratko poglavlje o predijalnim toponimima tipa an. – ana koje je vrlo važno jer veliki broj toponima koje ću ubicirati u začetku nose ove sufikse. Upravo postojanje ovih sufiksa u nazivima naselja potvrđuje Antičko – Romansko podrijetlo.

Nakon poglavlja o stanovništvu središnji i glavni dio rada posvećen je pokušaju ubikacije. Za svaki toponim (naselje) koje ću ubicirati prvo ću iznijeti dostupne podatke iz izvora odnosno dokumenata koji govore o tom naselje. Ovdje se osim imena naselja često spominje i smještaj samog naselja što je vrijedan podatak u

pokušaju ubiciranja. Osobito je u tom pogledu značajan članak od Camila De Franceschia "La toponomastica dell' antico agro polese desunata dai documenti". Sljedeći važan "putokaz" jesu mape na kojima su naznačena sama naselja. Posebno Dell' Ocina mapa Puljštine. Neizmjeranu pomoć u ubikaciji pruža i geoportal koji je jedan od temeljnih elemenata Nacionalne infrastrukture prostornih podataka, osobito toponima koji su izravno prikazani na DOF – u (Digitalnom ortofoto prikazu) što omogućuje ubikaciju. Koordinate toponima očitane su u ARKOD pregledniku koji pruža evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta. Osim pisanih izvora podatke o lokalitetima zatražit ću i od informatora, uglavnom starijeg stanovništva, budući su oni najbolji poznavatelji terena i toponima. Nakon analize i komparacije izvora, podatke ću unijeti u tablicu. Na kraju glavnog dijela rada rezultate ubikacije prikazati ću u mapi koja će biti izrađena u google my maps alatu. Nakon zaključka i popisa literature priložiti ću i fotografije koje su snimljene direktno na lokalitetima.

II. ČINITELJI DEPOPULACIJE I UZROCI OPUSTOŠENJA NASELJA

II.1 EPIDEMIJE KUGE

U procesu opustošenja naselja i depopulacijske krize brojni su uzroci. Navesti ćemo neke najvažnije koji su zasigurno doprinijeli ovim procesima.

Kuga je akutna bolest koja napada čovjeka preko divljih glodavaca. Uzrokovana je bacilom *Yersinia pestis*. Razlikujemo dvije vrste bolesti: humanu bubonsku ili žljezdanu kugu i primarnu plućnu kugu koja se prenosi kašljanjem putem aerosola bolesnika.¹ Najveća smrtnost bila je u prvom i trećem ijednu . Ovako nagli nastup bolesti stvarao je veliki strah među stanovništvom koje je u strahu napuštalo mjesta stanovanja. Prema R. Baehrelu: "...Epidemija kuge, čak i u moderno doba, ne može biti samo rezultat obične slučajnosti ; ona se priprema kroz niz teških godina koje pretežni dio stanovništva dovode u nestabilan i težak položaj..."² U Istri je također opažen niz "teških godina" pogođene ratovima, gladnim godinama, i nepogodnim klimatskim uvjetima koje su zasigurno bile plodno tlo za izbijanje brojnih epidemija kuge.³

Epidemije kuge na području Istre zabilježene su još od Rimskog doba, a u 13.st. javlja se i u Puli.⁴ Godine 1527. Kuga zahvaća Pulu i okolna sela te se širi obalom do Kopra. U razdoblju između 1480. g. i 1508. g. bilježi se izraženiji pad broja stanovništva Pule i Poreča, čemu su zasigurno pogodovale epidemije kuge te rat koji se vodio između 1508. g. i 1516. godine.⁵ Istru su 1631.g. i 1632. g. pogodile posljednje i najteže epidemije kuge.⁶ Prema liječniku i povjesničaru Schiavuzziju od Rimskog doba pa do 1632. g. zabilježeno je 54 epidemija kuge.

¹ RUDELIĆ, I., 1997, 81.

² BERTOŠA, M., 1995, 53.

³ BERTOŠA, M., 1995, 53.

⁴ RUDELIĆ, I., 1997, 82. – 83.

⁵ IVETIĆ, E., (ur.), 2009, 333. – 335.

⁶ BERTOŠA, M., 1995, 50.

Još jedno svjedočanstvo prisutnosti kuge jesu i crkve posvećene Sv. Roku – svecu zaštitniku od kuge. U Istri je Sv. Roku posvećeno tridesetak crkva i 35 oltara, kipova i slika.⁷

II. 2 MALARIJA

Ratna razaranja, opadanje broja stanovništva i epidemije kuge dovode i do zapuštanja obradive zemlje. Nekad obradive površine zapuštaju se i postepeno postaju močvarna područja i malarične zone. U Istri se kao malarična područja u historiografiji često spominje Puljština i okolice Novigrada te Umaga.⁸

II. 3 RAT IZMEĐU VENECIJE I AUSTRIJE

Rat između Mletačke Republike i Austrije izbio je 1508. godine. Mletačke trupe su uspješno prodrle do Krasa i unutrašnjosti Istre. Osvojili su Austrijske gradove Devin, Goricu, Trst, Pazin, i Rijeku. Nakon ovog događaja, potaknute apsolutnom prevlašću Venecije na sjevernom Jadranu, ostale zemlje sklapaju protuvenecijski savez – Cambraiska liga.

Istra je u ovome ratu pretrpjela brojna razaranja. Prvo zauzimanjem Venecije prostora središnje Istre 1508. g. potom je Grof. Frankapan 1509. g. opljačkao veliki broj istarskih sela. Od 1513. g. do 1516. g. trajala je druga faza rata u kojoj je stradao veliki broj sela na zapadnom i ponovno središnjem djelu.⁹

⁷ RUDELIĆ, I., 1997, 84. – 86.

⁸ BERTOŠA, M., 1995, 54.

⁹ IVETIĆ, E., (ur.), 2009, 307. – 309.

Posljedice rata bile su teške a odrazile su se na ekonomskoj i političkoj sferi te nadasve na populacijskom opadanju.¹⁰

II. 4 USKOČKI RAT

Iako se u historiografiji naziva Uskočki rat, zapravo možemo reći da se radi o graničnim razmiricama, između Mletačke Republike i Austrije. Vodio se u Istri od studenog 1615. g. do srpnja 1618. godine. Posljedice rata bile su velike s obje strane veliki broj poginulih, opljačkana i popaljena sela, uništena stoka i unutarnja migracijska kretanja. Vrbnički pop glagoljaš ostavio je u svojoj kronici vrijedan zapis o ovome ratu. "...I bi kruto veliki rat, da Bog zna broj ljudi kolikih pogibe. Istra bi vsa poplinena..."¹¹

Iako je veliki broj naselja južne istre u trenutku odvijanja rata već bio opustošen, već za vrijeme službovanja providura Malpiera od 1581. g. do 1583.g usudim se kazati da je i uskočki rat zasigurno utjecao na dodatna opustošenja ili sprječavanja ponovnog naseljavanja promatranih naselja.

II. 5 KLIMA

Poput ostatka Europe i Istra se našla na rubu velikih klimatskih promjena. Moderna socijalna historiografija ovu pojavu naziva "malim ledenim dobom."¹² Ovakva vremenska pojava započela je malo pomalo, a početkom 16. st. zabilježen je niz vlažnih ljeta te hladnih i dugih zima.

Krešimir Vukić u radu Zabilježbe o "malom ledenom dobu" i njegovim posljedicama u hrvatskim krajevima donosi podatke o nizu godina u kojima je zabilježena iznimno hladna zima na području sjevernog Jadrana i Like. U ljetopisima i

¹⁰ BERTOŠA, M., 1995, 50.

¹¹ BERTOŠA, M., 1995, 304. – 407.

¹² BERTOŠA, M., 1995, 54.

dokumentima zabilježene su “preljute studeni“, “veliki snijeg“, “goleme tuče“ i “užasne bure“¹³

Posljedice ovakvih klimatskih promjena zasigurno su utjecale na poljoprivrednu proizvodnju koja je uslijed ovakvih pojava bila gotovo onemogućena što je nadalje dovelo do ruralnog egzodusa te na koncu populacijske krize.¹⁴

¹³ KUŽIĆ, K., 2000, 373. – 404.

¹⁴ KUŽIĆ, K., 2000, 373. – 404.

III. TOPONIMI TIPAN – ANA

Proces romanizacije na području Istre trajao je od 1.st. pr.Kr. pa do 5.st. po. Kr i ostavio je vitalan romanski sloj stanovništva.¹⁵ Romansko stanovništvo na području oko gradova *Pole* i *Parentiuma* ostavilo je veliki broj jezičnih ostataka odnosno izvedenica iz latinskog oblika riječi. Jezični ostaci zamjetni su i u toponimiji osobito u zaleđu ovih dvaju kolonija. Toponimi koji spadaju u ovu skupinu imaju u dočetu sufikse tipa an, - ana. Ovu pojavu uočili su i G. C. Gravisi te C.De Franceschi.¹⁶ Navesti ću par primjera toponima ovoga tipa jer veliki broj naselja koje ću pokušati ubicirati u dočetu također sadrži sufikse tipa an, - ana.¹⁷

| Naziv naselja tipa an,- ana. | Spomen naselja u srednjovjekovnim dokumentima. |
|------------------------------|---|
| BARBOLAN | <i>Barbolanum</i> 1149, <i>Petrus Buratelli vilicus Barbolani</i> 1367. |
| BURAN | <i>De vico Buriano</i> 1150, <i>Florus de Burano, villa buran</i> 1322. |
| TORTIAN | <i>Vicus Turtilianus</i> 1150, <i>Tortilianum</i> 1150, |
| MARANA | <i>Vicus Mariana</i> 1150, <i>villa marana</i> 1303 |
| VRČEVAN | <i>Orciano</i> 804, <i>vicus Orcevanus</i> 1150 |

¹⁵ www.istrapedia.hr/Istra. (20.08.2016)

¹⁶ DE FRANCESCHI, C., 1942, 4. – 89.

¹⁷ MATIJAŠIĆ, R., 1988, 71. – 83.

Valja napomenuti da je ovako dugi kontinuitet "preživljavanja" toponima kroz srednji vijek pa sve do današnjeg dana posljedica ekonomske situacije tj. razvijenih zemljišno posjedničkih odnosa. Naime jednom uspostavljeni naziv parcele ili posjeda zadržao se generacijama i u takvom ili nešto izmijenjenom obliku prenio od rimskog razdoblja preko srednjeg vijeka sve do danas.¹⁸

Osim toga u fenomenu "preživljavanja" toponima pogodovala je i dvojnost etničkih skupina u Istri – tradicionalnog romanskog te novopridošlih Slavena. Slaveni svojim dolaskom uglavnom naseljavaju središnji i sjeverni dio poluotoka za razliku od romanskog koje se zadržava uz obalu. Važan dokument koji to potvrđuje je Rižanski placit iz 804. g. u kojem je utvrđeno kompromisno rješenje odnosno naseljavanje samo na neobrađenim dijelovima. Na ovaj način je također osiguran kontinuitet i cjelovitost romanskih posjeda.¹⁹

¹⁸ MATIJAŠIĆ, R., 1988, 71. – 83.

¹⁹ MATIJAŠIĆ, R., 1988, 71. – 78.

IV. FENOMEN OPUSTJELIH NASELJA

Brojni suvremeni povjesničari koji proučavaju naseljenost, migracije i promjene u seoskoj gospodarskoj proizvodnji u razdoblju od 13. st. do kraja 17. st. nailazili su u svojim istraživanjima na pojave napuštenih sela i fenomene zapuštanja obradivih površina. Tako u njemačkoj postoji termin *Wüstungen* u Engleskoj *Lost Villages*. Ovaj fenomen istraživao je i u Danskoj, Italiji te među Južnoslavenskim pokrajinama.²⁰

Svaka Istarska općina imala je na svom teritoriju opustjelih sela. Ipak na području južne Istre ova pojava je najizraženija. Istarski providur Martin Malipiero (razdoblje službovanja ožujak 1581.g. do lipnja 1583. godine) zabilježio je postojanje 72 sela na području Puljštine koja više nisu naseljena, dok je naseljenih 13. Giacomo Renier nasljednik providura Malipiera također spominje 13 sela, a oni su Galižana, Lobarika, Pomer, Medulin, Ližnjan, Šišan, Brijuni, Peroj, Fažana, Štinjan, Kostanjica, Marčana i Krnica. Ovome popisu treba nakon 1585. g. dodati i Premanturu koja je tek tada osnovana. Kasnije podatke o južnoistarskim selima donose i biskup G. F. Tommasini sredinom 17. st. te Prospero Petronio 1681 godine. Ovi autori uz postojećih 13 naselja dodaju i Filipanu, osnovanu 1635. g. te Valturu, osnovanu 1647. godine.²¹

Istarski rektori ali i geodeti te horografi razlikuju termin *villa* koji označava selo otvorenog tipa, *citta* – grad, *castello* – kaštel.²² Osim toga razlikuju se i *contrade* – manja naselja i *colonelli* – privatni posjedi najčešće sa vilom. Dell'Oca u izvješću piše. "...Habiamo vedutto ancora molte ville distrutte,

²⁰ BERTOŠA, M., 1978, 103. – 106.

²¹ BERTOŠA, M., 1978, 103. – 107.

²² BERTOŠA, M., 1978, 107.

colonelli, et contrade de un capo all' altro..."²³ U srednjovjekovnim dokumentima nailazi se i na termin *vicus* što odgovara selu ili zaselku. Tako se za propalo naselje Marana u blizini Vodnjana u dokumentima spominje kao *vicus Mariana 1150.godine*.

²³ BERTOŠA, M., 1995, 102. – 103.

V. DELL' OCINA MAPA

Važan izvor u proučavanju naselja južne Istre je mapa koja se pripisuje geodetu Zuan Antoniu Dell' Oci. Uz njega na mapi su također kao pomoćnici radili i messer Sebastian Bravi, kao predstavnik ureda za neobrađena zemljišta te messer Bernardin Manto(v)an(o). Mapa je završena 27. 09. 1563. godine. Mapa je izrađena kao podloga odnosno uvid u stanje na zemljištu u cilju naseljavanja Bolonjaca.²⁴ Naime Republika sv. Marka nastojala je revitalizirati prostor Južne Istre, koji je bio nenaseljen, naseliti novim stanovništvom. U svrhu nadgledanja neobrađenih površina i naseljavanja novih stanovnika na području cijele Republike djelovalo je tijelo *Magistrato sopra Beni inculti*.²⁵

Dell' Ocina mapa je nacrtana perom i obojena kistom u više boja. Sastoji se od 16 sekcija koje su zalijepljene na platno dimenzija 1245x1130 mm. Mapa pruža detaljan pregled naselja na području Južne Istre.²⁶ Zbog toga je vrijedan izvor prilikom ubikacije naselja. Toponimija je opsega oko 289 imena, od toga, 15 oronima, 27 imena otoka i otočića, 48 obalnih toponima, 29 imena lokvi, 103 imena kontrade te 32 hagionima te 20 imena naselja.²⁷ Osim toga u izvještaju Dell' Oca donosi i brojčane podatke o površini obrađenog i neobrađenog (ali obradivog) zemljišta.

Uzmemo li u obzir podatke koje donosi Dell' Oca i pretvorimo li ih u postotke dobivamo 92,84 % neobrađenog zemljišta te 7,16% obrađenoga. Ovi podaci potresni su pokazatelji velikih razmjera južnoistarske gospodarsko – populacijske krize.²⁸ Prilikom izrade mape dva posljednja sela upravo su propadala to su Brijuni koje će tek 1900 g. Kupelvisor obnoviti te Kostanjica.²⁹

²⁴ BERTOŠA, M., 1995, 89. – 93.

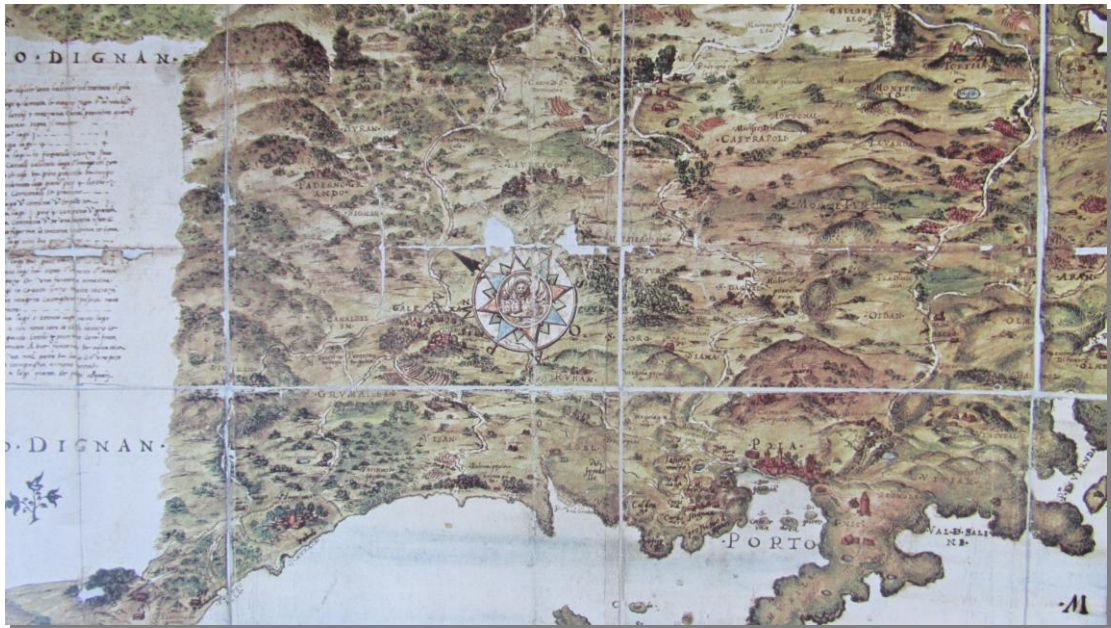
²⁵ BERTOŠA, M., 1995, 84.

²⁶ LAGO, L., 1996, 76.

²⁷ SOŠIĆ, A., 2012, 68. – 94.

²⁸ BERTOŠA, M., 1995, 112.

²⁹ BERTOŠA, M., 1995, 112. – 113.



Slika 1: Dell' Ocina mapa. (LAGO, L.,1996, 76.)

VI. STANONIŠTVO OPUSTJELIH SELA

Propadanjem naselja zasigurno je dovelo do unutarnjih migracijskih pomicanja stanovništva. Pomicanja su tekla prema sigurnijim mjestima i to veoma sporo, kroz dugo vremensko razdoblje. Zasigurno je bilo i naglih te paničnih preseljenja stanovništva iz ugroženih sela. Osobito u trenucima rata Cambraiske lige ali i uslijed epidemija kuge koja, kao što sam već napomenuo, brzo napreduje i širi strah među stanovništvom.³⁰

Prema dostupnom popisu osoba u Puli između 1441. g. i 1527. g. od 1600 imena njih 820 podrijetlom je iz okolnih sela. Valja napomenuti da se radi samo o prezimenima uz koje je navedena oznaka porijekla. Spominju se stanovnici naselja Arano 14, Barbolano 2, Marana 11, Orzevano 18, Brioni 46, Castagno 69, Fasana 58, Gallesano 65, Lisignano 63, Medolino 197, Momorano 53, Pedrolo 31, Pomer 37, Ravarico 16, Sissano 120, Stignano 20.³¹ Ovi podaci govore upravo o tim migracijskim pomicanjima stanovništva. Osobito važno za naselja Arano, Barbolano Marana i Orzevano koja su do 1563 potpuno napuštena.

³⁰ BERTOŠA, M., 1995, 112. – 113.

³¹ DE FRANCESCHI, C., 1907, 242. – 243.

VII. POKUŠAJ UBICIRANJA

| | |
|---|--|
| TOPONIM | AGELVISAN Koordinate: EN 289089, 862 4279561,455 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Fažane i Galižane. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>De vico Agello (1150.), contrata Agelli (1296. i 1303.) Agel, Agiel (1370. i 1478).</i> |
| KARTE I MAPE | Agel (Dell'Oca, 1563), Aiel (DOF, 2014/2015) |
| INFORMATOR | Gosp. Lino Capolicchio iz Galižane. |
| KOMENTAR | U blizini je lokalitet i crkva Sv. Pelegrina i kontrada Casalmagiore. |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | ARAN Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Vicus Arianus</i> (1150), <i>Villa de Arano</i> (1370), <i>Villa Arani</i> (1428. i 1466.) <i>Contrada di Aran ovvero Santa Marina</i> (1563.), <i>Contrata Sancte Marine</i> , smještena blizu Arana. (1370. i 1429.) |
| KARTE I MAPE | Aran (Dell'Oca, 1563.), Marina (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| OPASKA | Na Dell' Ocinoj mapi je također blizu Arana zabilježena crkva Sv. Marine. Danas u blizini naselja Valbonaši postoji kontrada Sv. Marina. Pa ukoliko je to zaista ta <i>Santa Marina</i> vjerojatno se i ubikacija Arana nalazi u blizini budući se spominje i u dokumentima da se <i>Sancta Marina</i> nalazi blizu Arana. ³² Osim toga otok Frašker se također 1369. g. spominje kao otok koji pripada Aranu. ³³ Ako je ubikacija <i>Santa Marine</i> zaista točna. Ubikaciju Arana trebali bi tražiti između današnjeg naselja Valbonaša i otoka Frašker. |

³² DE FRANCESCHI, C., 1942, 60.

³³ DE FRANCESCHI, C., 1942, 43.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | AZAN Koordinate: 294837,503 4968941,149 Ubikacija: Lokalitet se nalazi na prostoru naselja Fontane koje se nalazi na cesti koja vodi iz Medulina prema Pomeru. Iznad Uvale Fontane ili u samoj uvali bio je smješten Azan |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>De vico Azzano</i> (1150.), <i>contrata Açani de villa Pomerii</i> (1369.), <i>contrata Azani</i> (1470.) |
| KARTE I MAPE | Azan (Dell' Oca, 1563.), Azan (Danti E., 1581.), Vazzan (DOF 2014/2015), Uvala Fontane (2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na lokalitetu Uvala Fontane pronađena je i crkva Sv. Ivana uz koju se nalazio i benediktinski samostan. Prema Schiavuzziu ovdje je bio smješten antički <i>Aranum</i> . ³⁴ Pregledavanjem terena naišao sam na ostatke antičke keramike i kamenog koluta – vjerojatno tijeska za masline. Također razgovorom sa stanovništvom ukazali su mi na rimski bunar, slučajno pronađen, dok je vlasnik parcele obrađivao njivu i na taj način je otvorio ploču ispod koje se nalazio bunar. Valja napomenuti da se u Uvalu Fontane slijeva slatkovodna voda koja je također vrlo važan preduvjet funkcioniranja naselja. |

³⁴ SCHIAVUZZI, B., 1908, 202. – 208.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | BAGNOLI Koordinate: 291816,175 4968352,90 Ubikacija: Današnje naselje Banjole. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Balneolum mius, Portus de Bagnole cum palare (1220.), Sanctus Petrus de B. (1373.)</i> |
| KARTE I MAPE | Bagnol (Dell' Oca, 1563.), Banjole (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | BURAN Koordinate: 296142,124 4980924,968 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Galižane i Marčane. U blizini plinovodnog terminala u Galižani. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>De vico Buriano (1150.), Florus de Burano (1273.), Villa Buran (1322.), Bosco di Buran (1587.)</i> |
| KARTE I MAPE | Bvran (Dell' Oca, 1563.), Buran i Bosco Buran (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | Gosp. Lino Durin iz Galižane |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | BARBOLAN Koordinate: EN: 296649,639 4969634,631 Ubikacija: Lokalitet se nalazi na području K.o Medulin. Prilikom izlaza iz Medulina na cesti Medulin – Pula skrenuti desno. Postoji oznaka za crkvu Sv. Petra. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Petrus Buratelli villicus Barbolani (1367); B. contrata de villa Orcevani (1370); Villa B.(1465); contrata Barbolan in partinentiis Medolini (1472); ecclesia S. Petri de B. (1446); loco di B. (1591); Barbolan (1757)</i> |
| KARTE I MAPE | Barbolan (Dell' Oca, 1563.), Borbulani (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na lokalitetu se nalazi crkva sv. Petra. Jednobrodna građevina s izbočenom apsidom. Crkva je u više navrata obnavljana. Nalazi kamenog crkvenog namještaja ugrađeni su u ogradni suhozid okolo crkve te su predromaničkog stila. ³⁵ Pretpostavljam da se radi o <i>ecclesia S. Petri de B.</i> koju spominje De Franceschi. |

³⁵ <http://www.istrapedia.hr/hrv/262/medulin/istra-a-z/> (20.08.2016)

| | |
|---|---|
| TOPONIM | BUZEPIN Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>cont. presso Mimiano (1563. i 1595.)</i> |
| KARTE I MAPE | Buzepin (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | CAMPI DI CERE Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Campi di C. (1563.), collina di C. (1570.)</i> |
| KARTE I MAPE | Contra di campi de Cera (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | De Franceschi navodi da se lokalitet nalazi blizu S.Canziano dok ga Dell'Oca smješta uz šumu Magran. |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | CARBONE Koordinate: 288730,946 4974813,536 Ubikacija: Lokalitet se nalazi iznad toponima monumenti. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>cont. Di Stignano</i> (1303.), <i>C. local. deserta</i> (1563.) |
| KARTE I MAPE | Carbonera (Dell'Oca, 1563.), Karbonieri (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | U blizini lokaliteta se nalazi crkva i toponim St. Magheri. |

| | |
|--------------------------|---|
| TOPONIM | COLONELLO TASSO Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA | |
| KARTE I MAPE | Colonello Tasso (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na mapi je lokalitet smješten između Marčane i Galižane u blizini Burana. |

| | |
|--------------------------|--|
| TOPONIM | COLONELLO ANATASI Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA | |
| KARTE I MAPE | Colonello Anatasi (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na dell'Ocovoj mapi su označena dva "colonella" jedan uz Lobariku a drugi jugozapadno od tadašnje Marčanske šume. Postoji mogućnost da se radi o <i>habitaculum rusticum</i> moćnog roda Ionatasi. ³⁶ |

| | |
|--------------------------|---|
| TOPONIM | COLONELLO MEROLA Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA | De Franceschi ga smješta u Valtursko polje između S.Laura i S.Germana. ³⁷ Dell'Oca navodi "...mi disse de messer piero de merola..." |
| KARTE I MAPE | Colonello Merola (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

³⁶ BERTOŠA, M., 1995, 104.

³⁷ BERTOŠA, M., 1995, 105.

| | |
|---|--|
| TOPONIM | CARSIOLA Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Carsum comunale presso Lisignano</i> (1303. i 1466.) <i>lo Monte de Carsiolo</i> (1378.), <i>Carso di Torcian verso Maderno Grande</i> (1580.) |
| KARTE I MAPE | Monte de Carsiolan (Dell' Oca, 1563.), Carsiola (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Pojam Carsiola ili Carsi javlja se na više mjesta u Istri. Prema De Franceschiju riječ je Keltskog podrijetla i znači kementit i neobrađen teren. Dell' Oca na mapi Carsiolan smješta na području Štinjana dok ga ostali izvori smještaju na područje Ližnjana te na područje Maderna grande. Ovaj toponim javlja se i na području Galižane. ³⁸ Zbog široke rasprostranjenosti toponima nije moguća precizna ubikacija. |

³⁸ GHIRALDO, C., 2005, 563.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | CULDRAGO Koordinate: 288682,912 4979345,064 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Valbandona i Galižanske ulice. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrada Cordragi (1465.), contrada di Coldrago (1690.)</i> |
| KARTE I MAPE | Culdrago (Dell Oca, 1563.) Goldrago (DOF, 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Prostor Culdrago su danas poljoprivredna zemljišta. |

| | |
|--|--|
| TOPONIM | <p>FIORAN</p> <p>Koordinate: 288120,235 4978563,906</p> <p>Ubikacija: Prostor Fiorana nalazi se na području današnjeg Valbandona oko mosta. Ispod mosta nalazi se Pozzo Fioran (izvor).</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p><i>vicus Florianus</i> (1150.), <i>Florianum</i> (1197.), <i>Floran</i> (1303.), <i>contrata Florani</i> (1466.)</p> |
| KARTE I MAPE | Fioran (Dell'Oca, 1563.), Pozzo Fioran (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Ispod mosta u Valbandonu nalazi se izvor Pozzo Fioran koji nosi ime poput naselja Fioran. Pretpostavljam da je izvor pripadao naselju Fioran koje se nalazilo ili na ovome mjestu ili u blizini. |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | FONDOLLE Koordinate: 290609,69 4979087,167 Ubikacija: Fondole se nalaze na Vodnjanskoj cesti između Velog Vrha i Galižane. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrada de F. (1478.), Gromazzo de F.</i> |
| KARTE I MAPE | Fondolle (Dell'Oca, 1563), Fondole (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Ovaj se toponim zadržao do danas gotovo u nepromijenjenom obliku. Danas je lokalitet naseljen. |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | GALZONELLO Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>contrata presso grotte Bianche (1472.), Decime contrate Galcianelli (1427.), Galzonello (1563.)</i> |
| KARTE I MAPE | Galzonello (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na mapi je lokalitet prikazan sjeverno od Muntića. |

| | |
|--------------------------|---|
| TOPONIM | GRUMAREDE Koordinate: 289800, 478 4982219,853 Ubikacija: Cestom Vodnjan – Fažana otprilike nakon 1000 m. prilikom izlaska iz Vodnjana s lijeve strane. |
| PODACI U IZVORIMA | |
| KARTE I MAPE | Grumarede (Dell'Oca, 1563.), Gromarede (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | GUARGNAN Koordinate: EN: 297977,072 4969759,75 Ubikacija: Guargnan se nalazi između Šišana i Medulina. Radi se o šumovitom predjelu iznad Libore u Medulinu. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Villa Guargnan (1469.), ecclesia S. Iohannis de Guargnano, Argnan e Arignano (1752. i 1757.)</i> |
| KARTE I MAPE | Gnargnan (Dell'Oca, 1563.), Arignan (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | --- |
| KOMENTAR | Danas se ovaj toponim ne zove Guargnan nego u izmijenjenom obliku Arignan. Prostor je prekriven šumom. |

| | |
|--------------------------|---|
| TOPONIM | LA GUARDIA Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA | |
| KARTE I MAPE | La Varda (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na mapi je prikazano kao brdašce i kontrada nedaleko Muntića. |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | LISGNAN MORO Koordinate:289911,293 4978062,736 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Galižane, Velog Vrha i Valbandona. Preko puta Petrolove benzinske crpke na Puljskoj cesti. Cijelo područje nosi naziv Lisinian Moro |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrata de Lisignamoro</i> (1303.), posjed je pripadao Malteškom viteškom redu (1690.) |
| KARTE I MAPE | Lisignâ(n) morre (Dell'Oca, 1563.), Lisinian Moro (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Lokalitet je bio u vlasništvu obitelji Castropola, oni ga u 13. st. doniraju samostanu Sv. Franje u Puli. U vlasništvu crkve je sve do vremena Francuske uprave. ³⁹ Danas je prostor zapušten. |

³⁹ GHIRALDO, C., 2005, 573.

| | |
|--------------------------|---|
| TOPONIM | LUOGHI CASTROPOLI Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA | |
| KARTE I MAPE | Castrapoli (Dell'Oca, 1563.), |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na Dell' Ocinoj mapi ovaj lokalitet nalazi se ispod Kostanjice. |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | LUSAN Koordinate: 298283,812 497344,82 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Šišana i Zračne Luke Pula. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Mengonus villicus de Vincural sive de Lusano (1370.), contrada de Luxan (1550.)</i> |
| KARTE I MAPE | Lvsan (Dell'Oca, 1563.) Lužan, Bosco Luschan, Bosco Luzan(DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Danas ovaj lokalitet nosi naziv Lužan. |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | MADERNO DE SAN PIERO Koordinate: 295891,71 4973139,004 Ubikacija: Današnje naselje Jadreški |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrada Maderni parvi S. Pietri (1403.)</i> |
| KARTE I MAPE | Maderno de San Piero (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Prema prof. dr. sc. M. Bertoši radi se o današnjem naselju Jadreški. ⁴⁰ |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | MADERNO GRANDO i MADERNO PIZOLO Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrata Maderni Magni (1472.)</i> |
| KARTE I MAPE | Maderno grando i Maderno pizolo (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

⁴⁰ BERTOŠA, M., 1978, 109.

| | |
|---|--|
| TOPONIM | MAGORNA Koordinate: 288384,085 4981851,38 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Vodnjana, Peroja i Fažane. U blizini lokaliteta Marana. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Magogna</i> - Lokalitet na prostoru Peroja (1585.) |
| KARTE I MAPE | Magorne (Dell'Oca, 1563.), Magornia (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | MARMORANZAN Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | Spominje se kao napušten i obrađen lokalitet (1563.), <i>Contrata Mormolaçani</i> koja graniči s <i>Spoian</i> i <i>Mongatini</i> (1431. i 1468.) |
| KARTE I MAPE | Mormoraza (Dell'Oca, 1563.), |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na Dell'Ocinoj mapi lokalitet je označen blizu Muntića. |

| | |
|--|---|
| TOPONIM | <p>MARANA</p> <p>Koordinate: 288758,916 4981917,70</p> <p>Ubikacija: Lokalitet Marana nalazi se između Vodnjana i Fažane. Prilikom izlaska iz Vodnjana produžiti Fažanskom cestom do raskrižja prema Peroja. Na samom raskrižju s lijeve strane nalazi se lokalitet.</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p><i>vicus Mariana</i> (1150.), <i>villa Marana</i> (1303., 1450., 1472.), <i>contrada di Marana</i> (1562. i 1586.)</p> |
| KARTE I MAPE | <p>Marana (Dell'Oca, 1563.), Marana (DOF 2014/2015)</p> |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | <p>Na lokalitetu su vidljivi ostaci stambene arhitekture u vrlo lošem stanju i zarasle.</p> |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | MERLERE Koordinate: 300056,564 4966408,982 Ubikacija: Lokalitet se nalazi na istoimenom poluotoku u blizini Ližnjana. Preko puta otoka Levana u blizini današnjeg kamenoloma. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi ne spominje dokumente u kojima se spominje, jedino kaže, da je zemlja u kontradi Merlere dodjeljena novim stanovnicima u godinama 1558., 1562. i 1580. |
| KARTE I MAPE | Merlere (Dell' Oca, 1563.), Marlera (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | B. Schiavuzzi je 1908. g. poslan od strane C. – k. Obalne Oblasti u obitelj Frolja koja je radila na održavanju svjetionika. Kod svih članova obitelji ustanovio je da boluju od malarije. U blizini je postojala močvara sa stajaćom vodom u kojoj je bio moguć razvitak komaraca. ⁴¹ Dell' Oca je na svojoj mapi također zabilježio dvije lokve (lago) na tom području. Prema ovim podacima postoji mogućnost da je i naselje Merlere napušteno zbog blizine lokvi u kojima je dolazilo do razvitka komaraca – širitelja malarije. |

⁴¹ RUDELIĆ, I., 1997, 100.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | MIMIAN GRANDE i MIMIA(N) PIZOLO Koordinate: 295179,813 4976824,29 Ubikacija: Lokalitet se nalazi u blizini Zračne Luke Pula. Danas se ovo područje naziva Stancija Lodeš. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Vicus Mamilianus</i> (1067.), <i>Contrate Mimigliani maiores et M. Minores</i> (1303.), <i>Mimian Grande</i> (1592.), Graniči s Panturanom. |
| KARTE I MAPE | Mimian grande i mimia(n) pizolo (Dell'Oca 1563.), Miglian (DOF 2014/2015), Stancija Lodeš (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Prema De Franceschiu Mimian Grande i Mimian Pizolo graničili su s Panturanom. Upravo mi je ova činjenica pomogla u ubikaciji i povezivanju sadašnjeg toponima <i>Miglian</i> i <i>Contrate Mimigliani</i> . |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | MIMIANEL Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi navodi da se lokalitet nalazi blizu S. Loro, <i>Momianel</i> (1322.) |
| KARTE I MAPE | Na Dell'Ocinoj mapi nije zabilježen. |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | MONTE TVRCHO Koordinate: 293761,08 4973297,966 Ubikacija: Lokalitet se nalazi u blizini Valmada. Ulicom Valmade dolazi se do Ulice Sv. Kancijana te se na kraju ulice nalazi Monte Tvrcho. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi spominje Monte Turco kod Valmada (1564. i 1719.) |
| KARTE I MAPE | Monte Tvrcho (Dell'Oca, 1563.), Turko (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | MONTICHIO Koordinate: 297583,293 4971996,511 Ubikacija: Lokalitet se nalazi na području Šišana. Udaljen od centra Šišana oko 1500 m. prema sjeveru. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Montechi super viam qua Sissanum</i> (1458.), Spominje se i <i>Gospa od Monticcio</i> u Šišanu (1558.) |
| KARTE I MAPE | Montechio (Dell Oca, 1563.), Montići (DOF 2014/2015), Monticio (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na području južne Istre postoje još dva toponima slična ovome. Jedan se nalazi na području Galižane - Montechi a drugi Montecchio blizu Nezakcija. |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | MOSAGNEL Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi ga smješta kod <i>Mimiano</i> (1563.) |
| KARTE I MAPE | Mosagnel (Dell'Oca 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | MVSILE Koordinate: 287358,959 4972964,02 Ubikacija: Upitna Pretpostavljam da se lokalitet nalazio na potezu iznad Valkana i današnjeg kampa Stoja. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>De custode Musilis</i> (1431.), <i>Monte di S. Nicolo del Muxile</i> (1478.), <i>Torre del Muxil</i> (1592.) |
| KARTE I MAPE | Mvsile (Dell' Oca, 1563.), S. Nic (Dell' Oca, 1563.), Mvsil (P.Petronio, 1681.), Rt Mužilj (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na Muzilu se nalazila Crkva Sv Nikole koja je zabilježena u izvorima ali i na Dell' Ocinoj mapi kao <i>S. Nic</i> . Prema mapi crkva se nalazila iznad današnjeg kampa Stoja, dok je nekoliko kuća, nacrtano u blizini crkve. Prema Veduti grada Pule koju je napravio P. Petronio iznad <i>Val Canedo</i> (Valkane?) i <i>Val Defvora</i> nalazi se crkva koju nije imenovao. Najvjerojatnije Sv. Nikola. Oba izvora potvrđuju istu lokaciju. |

| | |
|--|---|
| TOPONIM | <p>OLME</p> <p>Koordinate: 292799,507 4967754,992</p> <p>Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Pomera i Banjola i danas ovo naselje nosi naziv Volme.</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p><i>De vico Olme (1150.), contrata de Ulmo de villa Arani (1367.), villa Ulmi (1380.), contrada d'Olme di ragione del Vescovado (1759.)</i></p> |
| KARTE I MAPE | <p>Olme (Dell' Oca, 1563.), Olmo (Bertelli F., 1569.), Olmo (G.F. Camocio, 1569.) Olm (Dell' Oca, 1563.), Olmo (Mercator G., 1589.), Olmo grande (Blavio G., 1663.) Olmi (DOF 2014/2015), Madona degli Olmi (DOF 2014/2015), Volam (DOF 2014/2015), Majke Božje od Brijesta (DOF 2014/2015)</p> |
| INFORMATOR | |
| OPASKA | <p>Prostor je naseljen za vrijeme antike.⁴² Na Dell' Ocinoj mapi vidljiva je i crkva ali titular nije imenovan. Moguće da se radi o današnjoj crkvi Majke Božje od Volmi.</p> |

⁴² MATIJAŠIĆ, R., 2012, 77.

| | |
|--------------------------|--|
| TOPONIM | <p>ORCEVAN</p> <p>Koordinate: EN: 297658,62 4968748,177</p> <p>Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Ližnjana i Medulina. U blizini crkve u Medulinu Vrčevanskom ulicom dolazi se na uzvisinu Vrčevan na kojoj se nalaze i repetitori (antene).</p> |
| PODACI U IZVORIMA | <p><i>Orcionis (804),⁴³ vicus Orcevanus (1150.), Urcivanum (1150.), villa Orcevani (1303, 1446), contrada di Orcevan (1634.), Johannes Z., vicinus ville Orcevani (1466.), Venerius de Valentis de Orcevano (1462.)⁴⁴</i></p> |
| KARTE I MAPE | <p>Orcivan (Dell' Oca 1563.), Orciuan (Danti E., 1581.) Vrcevan (DOF 2014/2015),</p> |
| INFORMATOR | --- |
| KOMENTAR | <p>Lokalitet se nalazi na uzvisini – brežuljku iznad Medulinskog zaljeva. Naseljen je od razdoblja ranog neolitika.⁴⁵ Također su pronađeni ostaci brončanodobne gradine te su zabilježeni i nalazi kasnoantičkih i ranosrednjovjekovnih grobova.⁴⁶</p> |

⁴³ MARGETIĆ, L., 1993, 429.

⁴⁴ DE FRANCESCHI, C., 1942, 4. – 82.

⁴⁵ KOMŠO, D., 2004, 5. – 30.

⁴⁶ MATIJAŠIĆ, R., 1988, 83.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | PADERNO GRANDE Koordinate: 294514,982 4981185,489 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Galižane i Marčane. Danas ovo područje nosi naziv <i>Saolaga i Pradi</i> . |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>de vico Paterno</i> (1150.), <i>de Paderno</i> (1287.), <i>villa Paderni</i> (1430.), <i>ecclesia S. Zeni de P.</i> (1505.) |
| KARTE I MAPE | Paderno Grando (Dell'Oca, 1563.), Spominje se u blizini i Paderno Pizolo (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | Gosp. Lino Durin iz Galižane |
| KOMENTAR | Naselje je 1300. g. posjed Aquilejskog patrijarha. Do 1339. g. spada pod općinu Pula a od tada prelazi pod općinu Vodnjan. Danas je lokalitet poznat pod nazivom Saolaga i Pradi. ⁴⁷ Crkva Sv. Zena, istražena je od strane A. Gnirsa, jednobrodna je građevina širine 7,50 m i dužine 18,53 metara. Crkva završava s tri apside, jednom većom i dvije manje. Datacija crkve je iz razdoblja predromanike 8. – 9. st i neoromanike 11. stoljeće. Danas od ostataka crkve nije ostalo puno. Vidljivo je jedino razbacano kamenje, koje omogućuje ubikaciju. ⁴⁸ |

⁴⁷ GHIRALDO, C., 2005, 576.

⁴⁸ GHIRALDO, C., 2006, 464. – 465.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | PADRIGNON Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi spominje Padrignon pozivajući se na izvor iz 1563. g. |
| KARTE I MAPE | Padrignon (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | PANTURAN GRANDE I PANTURAN PICHOLO Koordinate: 296219,192 4976913,98 Ubikacija: Lokalitet se nalazi u neposrednoj blizini Zračne luke Pula. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi spominje da je lokalitet nenaseljen pozivajući se na izvor iz 1563. g. Također spominje da je lokalitet promjenio ime u Monisca. |
| KARTE I MAPE | Panturan Grande (Dell' Oca, 1563.), Panturan Picholo (Dell' Oca, 1563.), Monisca (DOF 2014/2015), Bosco Monischa (DOF 2014/2015), Panturan (DOF 2014/2015) |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | POLENTA GRANDE I POLENTA PIZOLA Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>In contrata Faxane ubi dicitur la P. (1472.), P. grande e P. pizzola (1563.)</i> |
| KARTE I MAPE | Polenta grande (Dell' Oca, 1563.), Polenta Pizola (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | PONTA DELLA FASANA Ubikacija: Upitna |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | De Franceschi spominje pozivajući se na dokument iz 1563. g. ⁴⁹ |
| KARTE I MAPE | Pontezza (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na DOF – karti nalazi se toponim Pontezza no nije sigurno dali se radi o <i>Ponta della Fasana</i> . Prema A.Sošiću radi se o rt. Ribnjaku. ⁵⁰ |

⁴⁹ BERTOŠA, M., 1995, 107.

⁵⁰ SOŠIĆ, A., 2012, 84.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | PROMONTORE Koordinate: 295226,999 4965580, 068 Ubikacija: Prostor današnjeg naselja Premantura ili oko današnjeg mjesnog groblja. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>decima de Promontore</i> (1370.), <i>contrata Prementora de villa Pomerij</i> (1400.), <i>ecclesia S. Nicolai de Prementora</i> (1458.) |
| KARTE I MAPE | Prementore Penisula (Dell' Oca, 1563.), Premantura (DOF 2014/2015), Promontore (Bertelli F., 1569.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na današnjem groblju u Premanturi nalazila se je crkva Sv. Nikole koja se spominje 1458. g. danas se na tom mjestu nalazi crkva Sv. Antuna Padovanskog. ⁵¹ Prema tome pretpostavljam da se staro naselje <i>Promontore</i> nalazilo na prostoru oko ove crkvice. |

⁵¹ MARAČIĆ, LJ-A., 2012, 27

| | |
|--|---|
| TOPONIM | <p>RUBAN</p> <p>Koordinate: 290871,811 4977885,59</p> <p>Ubikacija: Lokalitet se nalazi na pola puta između Velog Vrha i Galižane. Iz pravca Velog Vrha Vodnjanskom cestom prije benzinske crpke petrol s desne strane nalazi se <i>Ruban</i>.</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p><i>De vico Rubano</i> (1150.), <i>contrata de Rubano</i> (1370.)</p> |
| KARTE I MAPE | <p>Rvban (Dell' Oca, 1563.), Ruban (DOF 2014/2015)</p> |
| INFORMATOR | <p>Gosp. Lino Capolicchio iz Galižane</p> |
| KOMENTAR | <p>Prema Gosp. Linu Capolicchiju iz Galižane na prostoru Rubana postojao je visoki torre – toranj koji je služio kao izvidnica stanovnicima u slučaju opasnosti.</p> |

| | |
|--|--|
| TOPONIM | RUMIAN Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>fundus Rumianus</i> (990.), <i>terra sita in Rumiano</i> (1065.), Propalo naselje koje se nalazi između Lobarike, Kostanjice i Marčane. |
| KARTE I MAPE | Rvmian (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | SAN CANZIAN Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrata Sancti Cantiani</i> (1387. i 1458.), <i>San Canzian</i> (1472.) De Franceschi spominje da je došlo do promjene naziva u <i>Viscovich</i> . Za <i>Viscovich</i> spominje da se nalazi na prostoru <i>Valmala</i> , vjerojatno danas Valmade |
| KARTE I MAPE | Sto Catian (Dell'Oca, 1563.), S. Cantian (P. Petronio, 1681.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|--|--|
| TOPONIM | <p>SAN DANIEL</p> <p>Koordinate: 293918,64 4974842,608</p> <p>Ubikacija: Lokalitet se nalazi na prostoru današnje Kaznionice u Valturi.</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p><i>Mon San Daniele</i> (1303.). Kod Šijane.</p> |
| KARTE I MAPE | <p>S. Daniel (Dell'Oca, 1563.), S. Daniel (Danti E, 1581.) Šandalj (DOF 2014/2015), Mont St. Daniel (DOF 2014/2015)</p> |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|--|---|
| TOPONIM | <p>SAN NICOLO</p> <p>Koordinate: 287277,099 4972886,487</p> <p>Ubikacija: Upitna.</p> <p>(Vidi Mvusil)</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p>Spominje se u kontekstu kao jedna od granica kontrade Signole 1512. g.</p> |
| KARTE I MAPE | <p>S. Nic.o (lo) (Dell'Oca, 1563.), S. Nicoló (Danti E., 1581.)</p> |
| KOMENTAR | |

| | |
|--|--|
| TOPONIM | <p>SAN LORO</p> <p>Koordinate: 293536,886 4975845,118</p> <p>Ubikacija: Šijanskom cestom prema Valturi na mjestu ulaska u Autocestu Istarski Ipsilon s lijeve strane. Na mjestu današnje stancije Petris.</p> |
| <p>PODACI U IZVORIMA</p> <p>(DE FRANCESCHI, C., 1942)</p> | <p>Kontrada između Šijane i Galižane (1399., 1424.,1458.), <i>Contrada di San Loro</i> (1586.). Danas je toponim pod nazivom Stancija Petris.</p> |
| KARTE I MAPE | S. Loro (Dell'Oca, 1563.), Stanza Petris (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | <p>Na lokalitetu je postojala crkva Sv. Lovre ali više nisu vidljivi ostaci.⁵² U Arheološkom muzeju Istre nalazi se oltarna pregrada iz spomenute crkve.</p> |

⁵² GHIRALDO, C., 2006, 441. – 442.

| | |
|--------------------------|--|
| TOPONIM | <p>SAN PELEGRIN</p> <p>Koordinate: 289765,093 4979386,159</p> <p>Ubikacija: Lokalitet i se nalazi na pola puta između Galižane i Fažane. Iz smjera Galižane Galižanskom cestom nakon 1600 m. skrenuti lijevo i nakon 200 m u smjeru jug nalaze se ostaci crkve Sv. Pelegrina.</p> |
| PODACI U IZVORIMA | |
| KARTE I MAPE | S. Pelegrin (Dell'Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | Gosp. Lino Capolicchio iz Galižane |
| KOMENTAR | <p>Crkvu je arheološki istražio A. Gnirs 1909. g. Danas je vidljivo jedino kamenje koje je razbacano na mjestu nekadašnje crkve. Prema Gnirsu dužina crkve bila je 17.40 m. a širina 7.65 m. Crkva je imala polukružnu apsidu. Okolo crkve nalazilo se groblje i ostaci kućica. Crkva datira iz razdoblje predromanike. Izgradnjom vodovodne mreže pronađeni su brojni grobovi iz antičkog i srednjovjekovnog doba.⁵³ Prema De Franceschiu područje je nazivano i <i>Casalmaggiore</i>.⁵⁴ Vidljivi su ostaci naselja koje sam pronašao na terenu, uglavnom razbacano kamenje sa naznakama zidova stambene arhitekture.</p> |

⁵³ GHIRALDO, C., 2006, 447.

⁵⁴ DE FRANCESCHI, C., 1942, 59.

| | |
|---|--|
| TOPONIM | SANTA MARINA Koordinate: 292610,567 4970364,416 Ubikacija: Sadašnje mjesto Valbonaša. Naselje se nalazi s obje strane Premanturske ulice. Lokalitet se nalazi s desne strane iz smjera Premanture postoji natpis Stancija Sveta Marina. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrata sancte Marine, preso Arano (1370.)</i> , Spominje se da su Zadarske morlačke obitelji naselile ovu kontradu 1521. g. |
| KARTE I MAPE | Sta Marina (Dell' Oca, 1563.), Marina (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | SAN ZUANE Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>San Zuan de le Roie in contrata Castagni (1471.)</i> |
| KARTE I MAPE | San Zuane (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | SIANA Koordinate: 292912 4974992 Ubikacija: Prostor današnje Šijane. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrata Seiane</i> (1303.), <i>Contrata sciane</i> (1421.), <i>il bosco di Siana</i> (1592.) |
| KARTE I MAPE | Siana (Dell' Oca, 1563.), Šijana (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | U šumi Šijana A. Gnirs je naišao na ostatke antičke arhitekture. ⁵⁵ |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | SIGNOLE Koordinate: 286946 4973157 Ubikacija: Upitna |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>terra in Siniole</i> (1150.), <i>contrata Signole</i> (1420.), Prema izvoru iz 1521. g. kontrada se protezala između <i>Vitiana</i> , zaljeva <i>Val De saline</i> i crkve <i>San Nicoló</i> . |
| KARTE I MAPE | Signole (Dell' Oca, 1563.), Signole (P.Petronio, 1681.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

⁵⁵ MATIJAŠIĆ, R., 1988, 79. – 83.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | SPINE Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | Prema De Franceschiu lokalitet je izmjenio ime u Racevizza (Dracevizza) |
| KARTE I MAPE | Spine (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | STIGNAN Koordinate: 28812,5 4976233 Ubikacija: Današnje naselje Štinjan. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Stinianum</i> (1197.), <i>contrada de Stignan</i> (1421.) |
| KARTE I MAPE | Stignan (Dell' Oca, 1563.), Štinjan (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|--------------------------|---|
| TOPONIM | <p>TAIBAN</p> <p>Koordinate: 295748,408 4971252,175</p> <p>Ubikacija: Današnje naselje Ševe koje se nalazi između Šišana i Šikića.</p> |
| PODACI U IZVORIMA | <p><i>Tavianum</i> (1149.), <i>villa Taybani</i> (1370.), De Franceschi spominje da je lokalitet izmjenio ime u Seve prema dokumentu iz 1616. godine. Također precizno donosi ubikacija Seve koje se nalaze između Barbolana, Tortiana i Medulina te Šišana.⁵⁶</p> <p><i>De contrata Ačani, Taibani et Campanosij</i></p> <p><i>C. Silvester condam Thome Siluestri et eius matrigna tenentur soluere capitulo pro terris dictarum contratarum modia IJJ et staria IJ frumenti.</i>⁵⁷</p> |
| KARTE I MAPE | Taiban (Dell' Oca, 1563.), Seve (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | <p>Prema pričanju stanovnika Ševa, u naselju je postojala crkva. Osim toga pronašao sam kamenu međnu oznaku s znakovima.</p> <p><i>C.T. N. III.</i></p> |

⁵⁶ DE FRANCESCHI, C., 1942, 4. – 89.

⁵⁷ ZJAČIĆ, M., 1957, 78.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | TISON Koordinate: 293617,786 4982344,604 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Vodnjana i Galižane. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | Prema izvoru iz 1585. g. radi se o šumi između Galižane i Vodnjana. Spominje se i pod nazivom <i>Canal Bellin</i> . |
| KARTE I MAPE | CanalBelin (Dell' Oca, 1563.), Tison (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | Gosp. Lino Durin iz Galižane |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | TORTIAN Koordinate: 295097,615 4971973,265 Ubikacija: Lokalitet se nalazi u blizini mjesta Šikići, neposredno blizu novog rotora. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>vicus Turtilianus</i> (1150.), <i>Tortilianum</i> (1150.), <i>villa Turtyani</i> (1336.) |
| KARTE I MAPE | Tortian (Dell' Oca, 1563.), Utvrda Turtian (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | Gospođa Snježana Šikić iz Šikića |
| KOMENTAR | Informator napominje da se u podnožju brda Tortian nalazilo naselje. Također potvrđuje podatak da je prema pričanju mještana na tom području postojala lokva. |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | VAL DE BECHO Koordinate: 291908,223 4971581,06 Ubikacija: Današnji Valdebek. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Contrata de Valdebecho (1303.), in curiis de V. (1327.)</i> |
| KARTE I MAPE | V. (al) Đ. (e) Becho (Dell' Oca, 1563.), Val di Becco (P.Petronio, 1681.), Valdebek (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | VALDENAGA Koordinate: 289448,176 4977189,468 Ubikacija: Valdenaga se nalazi neposredno iznad Velog Vrha. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | U izvorima se spominje kao kontrada Galižane 1303. godine. |
| KARTE I MAPE | V. đ naga (Dell' Oca, 1563.), Valdenaga (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|--|
| TOPONIM | VERGOLAN GRANDE I VERGOLAN PIZOLO Koordinate: 292790,596 4978652,917 Ubikacija: Lokalitet se nalazi na jugu naselja Galižana. Od industrijske zone Galižana prema istoku. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>Dominicus de V. (1370.), Vergolan Grande e V Pizzolo (1563.)</i> |
| KARTE I MAPE | Vergolá grande i Vergolá pizolo (Dell' Oca, 1563.), Vrigolan (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | VEZEVANEL Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | Spominje se da je lokalitet na području Galižane. |
| KARTE I MAPE | Verzeuan grande i Verzeuanello (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | VIDRIAN GRANDE Koordiante: 291808,666 4976722,387 Ubikacija: Lokalitet se nalazi na Velom Vrhu u blizini Istarskih cesta. Danas pod nazivom Monte Bradamante gdje se smjestila i tvrđava iz austrijskog doba |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>In Vitriano</i> (1197.), <i>contrata Vidriani</i> (1303.), lokalitet se smješta između <i>San Lora</i> i <i>Rubana</i> . |
| KARTE I MAPE | Vidrian (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | Gosp. Lino Capolicchio iz Galižane |
| KOMENTAR | Danas se na mjestu nekadašnje kontrade Vidrijan nalazi Tvrđava iz austrijskog doba. |

| | |
|--------------------------|--|
| TOPONIM | VIDRIANEL Ubikacija: Neubicirano |
| PODACI U IZVORIMA | <i>Vidrianel</i> (1424.) ⁵⁸ |
| KARTE I MAPE | Vidrianelo (Dell' Oca, 1563.) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | Na Dell' Ocinoj mapi kontrada se nalazi uz brdo S. Daniel. |

⁵⁸ BERTOŠA, M., 1995, 110.

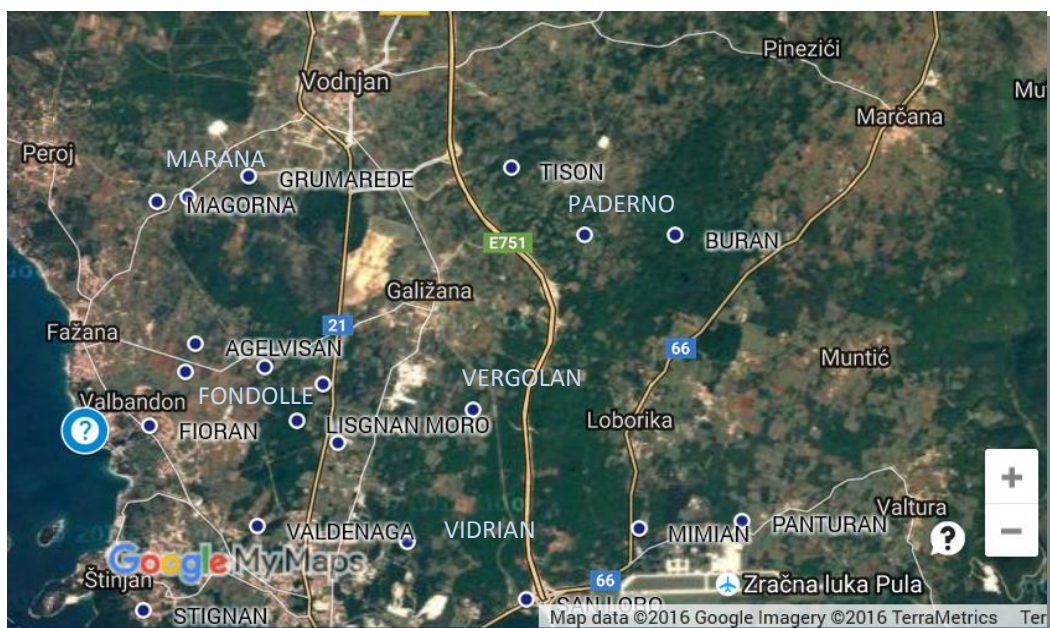
| | |
|--------------------------|--|
| TOPONIM | VINCURAL Koordinate: 291731,158 4969383,12 Ubikacija: Današnje naselje Vinkuran |
| PODACI U IZVORIMA | <i>Vincorial</i> (1472.) ⁵⁹ |
| KARTE I MAPE | Vincural (Dell' Oca, 1563.), Vinkuran (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

| | |
|---|---|
| TOPONIM | VITIAN Koordinate: 291185,906 4970634,841 Ubikacija: Današnje naselje Vintijan |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>contrata de Vitiano</i> (1370.), <i>Ecclesia S. Thomae de Vitiano</i> (1597.) |
| KARTE I MAPE | Vitian (Dell' Oca, 1563.), Vitian (P.Petronio, 1681.), Vintijan (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

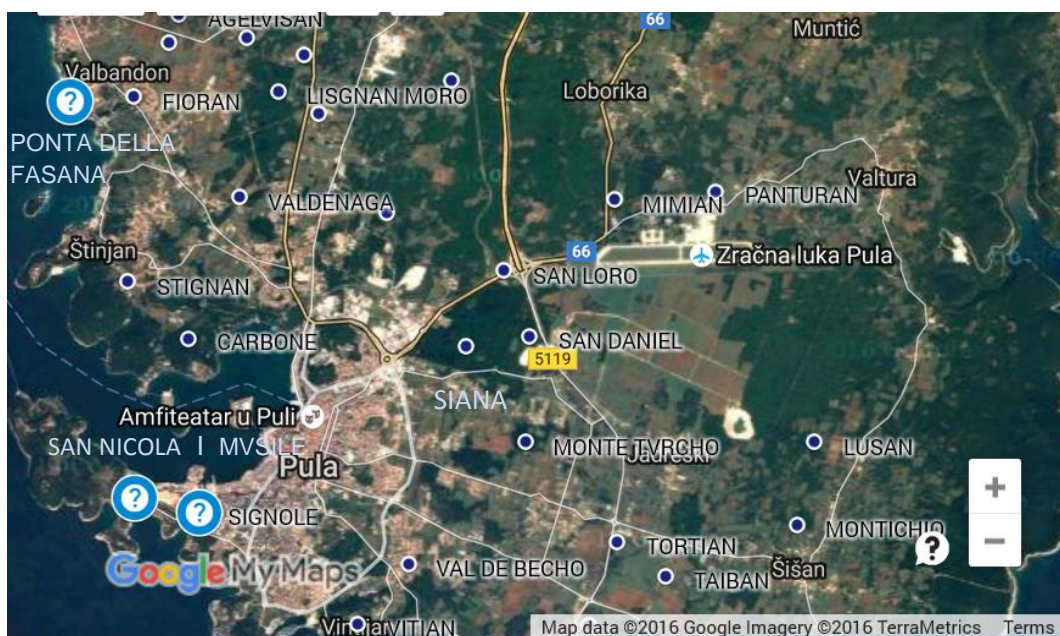
⁵⁹ BERTOŠA, M., 1995, 110.

| | |
|---|---|
| TOPONIM | ZAMPANOS Koordinate: 294680,437 4970465,91 Ubikacija: Lokalitet se nalazi između Pule i Medulina, na prostoru sportskog aerodroma Medulin. |
| PODACI U IZVORIMA (DE FRANCESCHI, C., 1942) | <i>contrada Campanos (1303.), contrada di Sampanos (1583.)</i> |
| KARTE I MAPE | Zampanos (Dell' Oca, 1563.), Zampanos (DOF 2014/2015) |
| INFORMATOR | |
| KOMENTAR | |

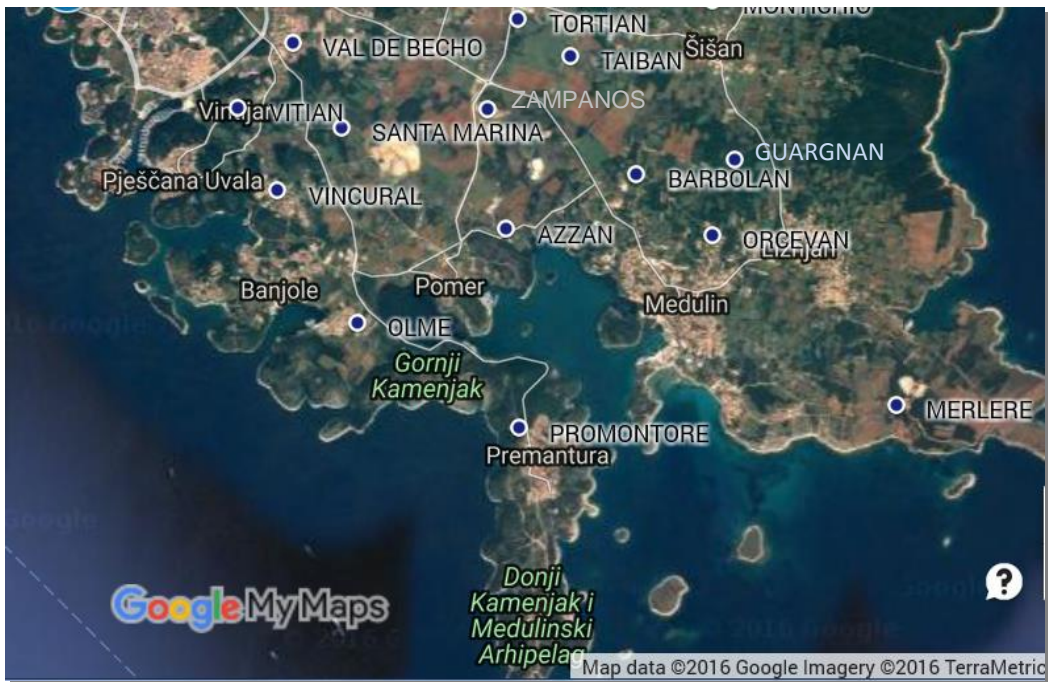
VIII. KARTE UBICIRANIH NASELJA



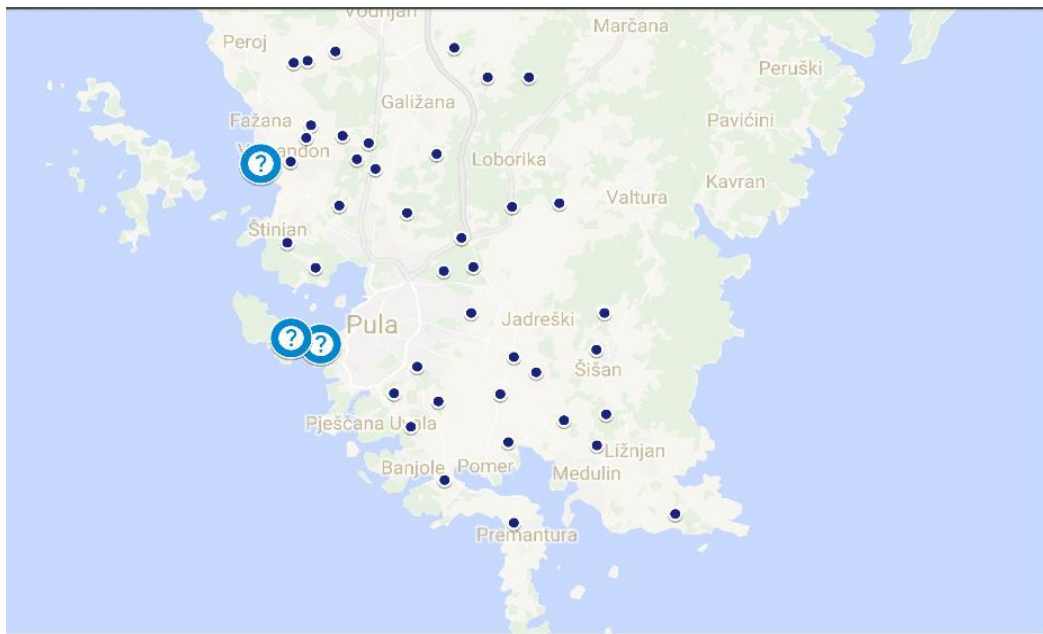
Karta 1: (Lukas Jovanović)



Karta 2: (Lukas Jovanović)



Karta 3: (Lukas Jovanović)



Karta 4: Prostorni razmještaj naselja. (Lukas Jovanović)

IX. ZAKLJUČAK

Pitanjem ubikacije nestalih naselja južne Istre bavio se vrlo malen broj znanstvenika. Osim spomenutog članka *La toponomastica dell' antico agro polese* od C. De Franceschia iz 1942. g. ovom se tematikom bavio i Prof. dr. sc. Miroslav Bertoša. Osim ovih povjesničara na podatke o ovoj problematici našao sam još jedino u Monografiji općine Medulin u poglavlju *Rani srednji vijek* koje piše M. Levak, te R. Matijašića *Ageri antičkih kolonija Pola i Parentivm*. Navedeni autori problemom ubikacije uglavnom su se bavili usputno povezano s predmetom njihova istraživanja. Nakon De Franceschia i Prof. dr. sc. Bertoše nisam naišao na sustavan rad koji pristupa ovoj problematici.

Nedostatak objavljenih članaka i monografija nužno me poveo na iskorištavanje dostupnih izvora kao što su *Dell' Ocina* mapa i podatke koje donosi De Franceschi. Komparaciji ovih dvaju izvora dodao sam pomoć informatora koji su bili od neizmjerne pomoći prilikom ubikacije ali i od kojih se mogu saznati zanimljive informacije na terenu. Osim toga od velike mi je pomoći bio i DOF snimak. Od ukupno 68 lokaliteta uspješno sam ubicirao njih 43, četiri su lokaliteta upitna, dok je neubiciranih ostalo 21 lokaliteta. Lokaliteti su na kraju rada prikazani u mapi koja je u odnosu na prethodne radove novost i pruža pregled i raspored ubiciranih lokaliteta. Rad može također poslužiti i pomoći u daljnjim istraživanjima ovih naselja, osobito u rekognosciranju terena gdje bi se vidjelo postoje li materijalni ostaci osobito građevina.

X. POPIS LITERATURE

1. BERTOŠA, M., 1995. – *Istra: Doba Venecije*, Pula.
2. BERTOŠA, M., 1978. – Neki povijesni i statistički podaci o demografskim kretanjima u Istri u XVI. i XVII. stoljeću, *Radovi zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, 11, Zagreb, 103. – 129.
3. DE FRANCESCHI, C., 1942. – La toponomastica dell' antico agro polese desunata dai documenti, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*, XLI - XLII, Venezia, 119. – 198.
4. DE FRANCESCHI, C., 1907. – La popolazione di Pola nel secolo XV e nei seguenti, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*, sv. 3, vol. 3, Parenzo – Trieste, 222. – 274.
5. GHIRALDO, C., 2006. – Chiese esistenti o crollate nel territorio di Gallesano, *Atti, Centro di Ricerche Storiche – Rovigno*, 36, Rovigno – Trieste, 417. – 471.
6. GHIRALDO, C., 2005. – I toponimi del omune catastale di Gallesano, *Atti, Centro di Ricerche Storiche – Rovigno*, 35, Rovigno – Trieste, 549. – 594.
7. IVETIĆ, E., (ur.), 2009. – *Istra kroz vrijeme*, Rovinj.
8. KUŽIĆ, K., 2000. – Zabilježbe o “malom ledenom dobu” i njegovim posljedicama u hrvatskim krajevima, *Povijesni prilozi*, 18, Zagreb, 373. – 404.
9. KOMŠO, D., 2004. – Vrčevan – nalazište na otvorenom iz razdoblja ranog neolitika, *Histria archeologica*, 35, Pula, 5. – 30.
10. LAGO, L., 1996. – *Stare karte Jadrana*, Pula.
11. MARAČIĆ, LJ-A., 2012. – *Crkva u Premanturi*, Medulin.
12. MARGETIĆ, L., 1993. – O nekim pitanjima Rižanskog placita, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 43 (4), Zagreb, 407. – 438.
13. MATIJAŠIĆ, R., 1988. – *Ageri antičkih kolonija Pola i Parentivm.*, Zagreb.

14. MATIJAŠIĆ, R., 2012. – Još jedan primjer fosiliziranog antičkog krajolika u Istri: Rt Kamenjak (Premantura, Pula), *Tabula*, 10, Pula, 75. – 89.
15. RUDELIĆ, I., 1997. – *Povijest medicine u južnoj Istri*, Pula.
16. SCHIAVUZZI, B., 1908. – Agro di Pola, Notizie archeologiche, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*, 23, Parenzo – Trieste, 202. – 208.
17. SOŠIĆ, A., 2012. – *Kartografija Istre s posebnim poudarkom na razvoju kartografskega izražanja*, doktorska dizertacija, Ljubljana, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. Dostupno na <http://drugg.fgg.uni-lj.si/4014/> (20.08. 2016).
18. ZJAČIĆ, M., 1957. – Knjiga podavanja i prihoda posjeda katedralnog kaptola u Puli, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, 4, Pula, 59. – 58.

X.1 ZBIRKE ZEMLJOVIDA

1. BUDICIN, M., 1998. – *Aspetti storico – urbani nell' Istria Veneta*, Trst – Rovinj.
2. LAGO, L., 1996. – *Stare karte Jadrana*, Pula.
3. LAGO, L., ROSSIT, C., 1981. – *Descriptio Histriae. La penisola istriana in alcuni momenti significativi della sua tradizione cartografica sino a tutto il secolo XVIII. Per una corologia storica*, Trst.

XI. INFORMATORI

1. CAPOLICCHIO LINO, GALIŽANA
2. DURIN LINO, GALIŽANA
3. ŠIKIĆ SNJEŽANA, ŠIKIĆI

XII. PRILOZI

XII. 1 FOTOGRAFIJE



Slika 1: Aiel (Lukas Jovanović)



Slika 2: Uvala Sv. Ivana – Fontanelle (Lukas Jovanović)



Slika 3: Rimski bunar – Uvala Sv. Ivana – Fontanelle (Lukas Jovanović)



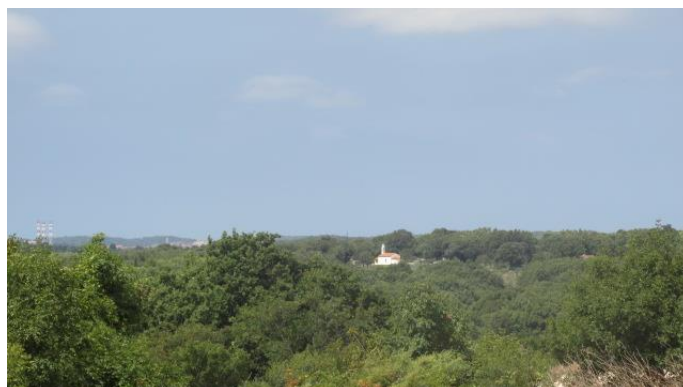
Slika 4: Azzan (Lukas Jovanović)



Slika 5: Banjole (www.medulinrivjera.hr)



Slika 6: Barbolan (Lukas Jovanović)



Slika 7: Barbolan – pogled s Vrčevana (Lukas Jovanović)



Slika 8: Buran (Lukas Jovanović)



Slika 9: Pozzo Fioran (Lukas Jovanović)



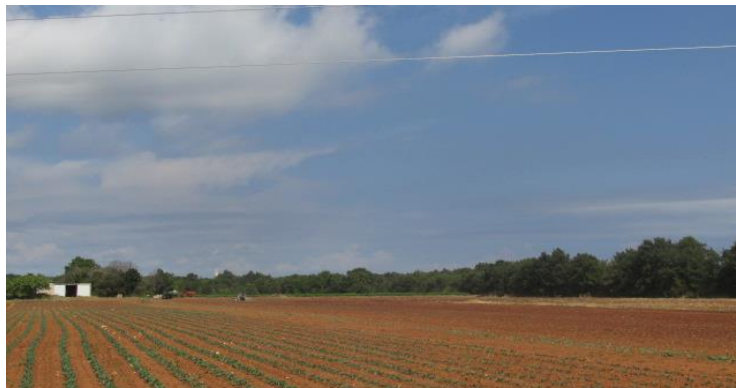
Slika 10: Ostaci sakralnog objekta – Fioran (Lukas Jovanović)



Slika 11: Fondole (Lukas Jovanović)



Slika 12: Lisgnan Moro (Lukas Jovanović)



Slika 13: Guargnan – šumovito područje (Lukas Jovanović)



Slika 14: Lusan (www.geoportal.hr)



Slika 15: Magorna (Lukas Jovanović)



Slika 16: Marana (Lukas Jovanović)



Slika 17: Marana (Lukas Jovanović)



Slika 18: Marana (Lukas Jovanović)



Slika 19: Marana – ucrtani ostaci objekata (www.geoportal.hr)



Slika 20: Marlera (Lukas Jovanović)



Slika 21: Marlera (Josef Jon)



Slika 22: Mimian (www.geoportal.hr)



Slika 23: Monte Turko (www.geoportal.hr)



Slika 24: Montichio (www.geoportal.hr)



Slika 25: Mvsile (Pulska grupa)



Slika 26: Olme (Lukas Jovanović)



Slika 27: Vrčevan (Lukas Jovanović)



Slika 28: Vrčevan (Lukas Jovanović)



Slika 29: Paderno – smjer prema crkvi Sv. Zena (Lukas Jovanović)



Slika 30: Paderno (www.geoportal.hr)



Slika 31: Paderno – lokva (Lukas Jovanović)



Slika 32: Premantura – groblje (Google street view)



Slika 33: Ruban (Lukas Jovanović)



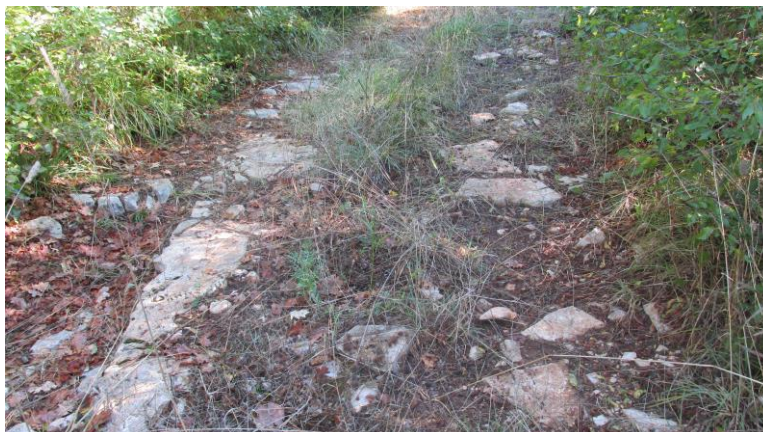
Slika 34: Tvrđava San Daniele (Google)



Slika 35: San Loro (Google street view)



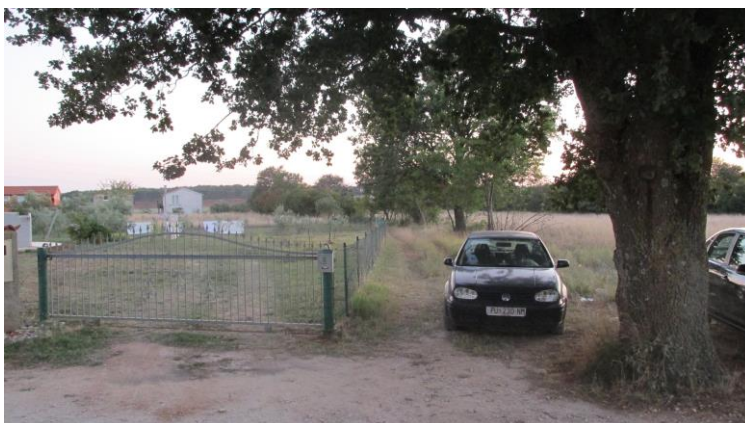
Slika 36: San Pelegrin (Lukas Jovanović)



Slika 37: Casalmagiore – ostaci kuća (Lukas Jovanović)



Slika 38: Santa Marina (Lukas Jovanović)



Slika 39: Taiban – današnje naselje Ševe (Lukas Jovanović)



Slika 40: Taiban – međna oznaka (Lukas Jovanović)



Slika 41: Tortian (Lukas Jovanović)



Slika 42: Vergolan (www.geoportal.hr)



Slika 43: Zampanos (Lukas Jovanović)

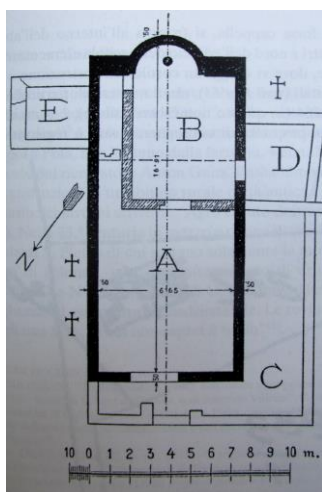


Slika 44: Oltarna pregrada Sv. Lovro (Arheološki muzej Istre)

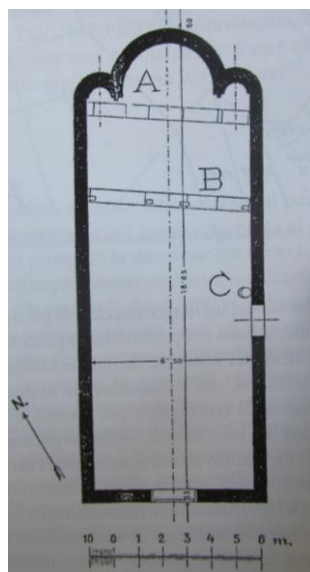


Slika 45: Ostaci kapitela, stupa i djela crkvenog namještaja iz Fiorana (Arheološki muzej Istre)

XII. 2 TLOCRTI



Slika 46: Tlocrt crkve Sv. Pelegrina (GHIRALDO, C., 2006, 449.)



Slika 47: Tlocrt crkve Sv Zena – Paderno (GHIRALDO, C., 2006, 466.)

XIII. SAŽETAK

Područje južne Istre u razdoblju kasnog srednjeg vijeka i početkom ranog novog vijeka zahvatio je val opustošenja. U ovome razdoblju brojna su naselja nestala, stanovništvo se iselilo ili migriralo u druga naselja ostavljajući svoja sela, ljetinu i polja. Uzroci ovog fenomena opustjelih naselja jesu epidemije kuge i malarije koje su na ovome prostoru bile učestale, potom ratna razaranja, osobito rata koji se vodio između Venecije i Austrije u Istri od 1508. g. do 1516. g. te Uskočkog rata od 1615. g. do 1618. godine. Osim ovih uzroka klimatske promjene koje su se zbivale u ovo vrijeme, pojava "malog ledenog doba", dodatno je poremetila životnu ravnotežu na ovim prostorima. Ovim se radom, pomoću dostupnih izvora, nastoji ponovno pronaći i ubicirati nestala naselja južne Istre.

Ključne riječi: Nestala naselja, pokušaj ubiciranja nestalih naselja, južna Istra.

XIV. SUMMARY

The area of southern Istria in the Late Middle Ages and the beginning of the early modern age caught the wave of devastation. In this period many settlements disappeared, the population has moved out or migrated to other villages leaving their villages, crops and fields. The causes of this phenomenon deserted settlements are epidemics of plague and malaria that are in this area were frequent, then war destruction, especially of the war between Venice and Austria in Istria from 1508. To 1516 ., and Uskoks War of 1615. to 1618. years. In addition to these causes of climate change which occurred at this time, the phenomenon of "Little Ice Age", has further upset the balance of life in this region. This paper, by using available sources, seeks to re-locate disappeared settlement in southern Istria.

Keywords: Missing settlements, attempts to locate the missing village, south Istria.